

ПРАВОВІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ІНТЕРНЕТОМ

LEGAL BASIS OF INTERNET CONTROL

Лесько Н.В.,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного та інформаційного права
Навчально-наукового інституту права та психології
Національного університету «Львівська політехніка»

Гулак Л.С.,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного та інформаційного права
Навчально-наукового інституту права та психології
Національного університету «Львівська політехніка»

У статті досліджено правові засади управління Інтернетом, а також підходи до управління мережею. Розглянуто роль провайдерів Інтернету як першої лінії керування Інтернетом.

Констатовано, що поняття «управління Інтернетом» є новим терміном, який виник на зламі тисячоліть та був офіційно затверджений усесвітніми самітами інформаційного суспільства 2003 та 2005 років. Сьогодні цей термін дуже поширений та асоціюється з координацією технічних стандартів, експлуатацією критично важливої інфраструктури, розвитком та регулюванням законодавства на всіх рівнях та з кількома міжнародними організаціями, які є лідерами в певних сферах управління мережею Інтернет. Проаналізовано основні рівні правового регулювання відносин, що складаються в мережі Інтернет (міжнародний, регіональний, національний).

Підкреслено, що регулювання відносин у мережі Інтернет має свою специфіку, що зумовлена безмежністю Інтернету як явища. Саме тому неможливо уніфіковано врегулювати відносини в цифровому середовищі загалом. Національне законодавство має свою сферу дії в просторі, який обмежено територією певної держави. У цих межах, безумовно, законодавець у певній державі може прийняти низку нормативно-правових актів, які будуть урегульовувати відносини, що виникають у сфері управління Інтернетом. Однак слід урахувати віртуальність Інтернет-простору, у якому виникають взаємозв'язки між різними суб'єктами, поєднання в цьому просторі високих технологій із прагматичними прагненнями, а також слід зважати на приватність пересічних користувачів та інші особливості функціонування цифрового середовища. Тому особливістю правового регулювання відносин в мережі Інтернет є його наднаціональний, транскордонний характер. Застосування норм національного законодавства в цифровому середовищі може бути ускладнене іноземним елементом. Відтак постають питання щодо юрисдикції, колізій законодавчого регулювання, які виникають між законами різних держав тощо.

Ключові слова: Інтернет, управління інтернетом, інформаційно-телекомунікаційна мережа, інформація, інтернет-технології.

The article examines the legal framework for managing the Internet, as well as approaches to network management. The role of Internet providers as the first line of management of the Internet is considered.

It is stated that the concept of "management of the Internet" is a new term that arose at the turn of the millennium and was officially approved by the world summits of the information society in 2003 and 2005. Today, this term is very common and is associated with the coordination of technical standards, the operation of critical infrastructure, the development and regulation of legislation at all levels and with several international organizations that are leaders in certain areas of Internet governance. The basic levels of legal regulation of relations, which are compiled on the Internet (international, regional, national), are analyzed.

It is emphasized that the regulation of relations on the Internet has its own specificity, which is determined by the Internet's boundlessness as a phenomenon. That is why it is impossible to unify the relations in the digital environment in general. National legislation has its scope in a space that is limited to the territory of a particular state. Within these limits, of course, the legislator in a certain state may adopt a number of legal acts that will regulate the relations that arise in the area of Internet governance. However, it should take into account the virtuality of the Internet space, in which there is a relationship between different entities, the combination of high technology with pragmatic aspirations in this space, as well as the privacy of ordinary users and other features of the functioning of the digital environment. Therefore, the feature of legal regulation of relations in the Internet is its supranational, transboundary nature. The application of national legislation in the digital environment may be complicated by a foreign element. So there are questions of jurisdiction, conflicts of legislative regulation that arise between the laws of different states, and so on.

Key words: Internet, Internet management, information and telecommunication network, information, Internet technologies.

Постановка проблеми. Інтернет – це найграндіозніший в історії експеримент, де панує анархія. Щохвилини сотні мільйонів людей створюють і споживають незліченну кількість цифрового контенту у світі Інтернету, який не зовсім підпорядковується законам реальності. Ця нова здатність вільного самовияву та безперешкодного руху інформації створила багатий віртуальний ландшафт. Інтернет-шахрайства, залякування й переслідування, сайти груп ненависті та форуми, де спілкуються терористи, – усе це Інтернет, найбільший у світі неконтрольований простір [3, с. 10].

Саме тому метою цієї статті є дослідження проблем правового регулювання управління Інтернетом.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. У вітчизняній науці варто відзначити праці К.С. Шахбазянової, Є.П. Литвинова, О.А. Баранова, А.М. Новицького, О.А. Присяжнюка, А.П. Гетьман, С.В. Глібок, О.А. Гончаренко, О.М. Давидюк, К.В. Єфремова. Серед зарубіжних авторів проблему правового регулювання мережі Інтернет

досліджували Д. Бойд, Л. Лессіг, Дж. Зіттрейн, М. Растед, Б. Розенблатт, Н. Фіннсмани, Н. Зллісон, З. Зфроні, росіяни В.Б. Наумов, С.В. Петровський, М.В. Якушев та інші.

Виклад основного матеріалу. У доповіді робочої групи з управління Інтернетом (Шато де Боссі, 2005 рік) [5] подано таку дефініцію: «Управління Інтернетом становить розробку та застосування урядами, приватним сектором і громадянським суспільством під час виконання ними своєї відповідної ролі, загальних принципів, норм, правил, процедур ухвалення рішень і програм, що регулюють еволюцію й застосування Інтернету». Тобто з визначення поняття «управління Інтернетом» можемо чітко виокремити два складники, що передбачають управлінський процес у сфері суспільних відносин, пов'язаних із мережею Інтернет. По-перше, це розробка та застосування загальних принципів, норм, правил і процедур прийняття рішень, що регулюють еволюцію та використання Інтернету урядами держав, громадянським суспільством та приватним сектором під час виконання ними своїх функцій,

а по-друге, розробка та запровадження програмного забезпечення для виконання функцій управління Інтернетом.

«Управління Інтернетом» є новим терміном, який виник на зламі тисячоліть та офіційно затверджений у сесійних саміттах інформаційного суспільства 2003 та 2005 років. Сьогодні цей термін є загальновідомим і асоціюється з координацією технічних стандартів, експлуатацією критично важливої інфраструктури, розвитком та регулюванням законодавства на всіх рівнях та з кількома міжнародними організаціями, які є лідерами в певних сферах управління мережею Інтернет [6, с. 193].

Як процес управління мережею Інтернет на сьогодні проходить етап свого формування в певну організаційну єдність на базі кількох провідних міжнародних організацій, до яких належать ICANN, IANA, ISOC, IETF, IGF та інші. Ці організації використовують підхід багатоаспектного формування системи управління мережею Інтернет, базуючись на дослідженні Й. Бенклера, який зазначав, що управління мережею Інтернет як єдиним утворенням є практично неможливим і повинно бути розділене на сфери впливу, провідними із яких є технічна, інфраструктурна та змістовна [7].

До сьогодні сформувалося кілька рівнів правового регулювання відносин, що складаються в мережі Інтернет: міжнародний, регіональний, національний [8, с. 116].

Незважаючи на очевидність того, що мережа вже давно втратила можливість самостійно повністю гарантувати безпеку її учасникам, суперечки з приводу необхідності державного втручання в її роботу не вщухають. Міжнародна спільнота має позитивний досвід правового регулювання «технічного» боку функціонування інтернет-мережі. Так, уперше на міжнародному рівні питання управління Інтернетом обговорено тимчасовим органом – «Робочою групою з управління інтернетом», – що діяла протягом 2004–2005 років при Генеральному секретареві ООН. На підставі аналітичних матеріалів, підготованих Робочою групою, розроблено вихідні документи WSIS, що визначили подальші напрямки вдосконалення й покращення роботи мережі. Управління мережею Інтернет нині відбувається в рамках діяльності кількох провідних міжнародних організацій, до яких належать ICANN, IANA, ISOC, IETF, IGF та інші [9, с. 54]. ICANN управляє системою нумерації й адресації, визначає протоколи й правила роботи мережі в цілому. Розподіл IP-адресів здійснюється міжнародними організаціями, що діють на принципах самоуправління: RIN, ARIN, APNIC, AfriNIC, LACNIC і RIPE NCC. Управління національними доменами делеговано корпорацією ICANN відповідним країнам. У більшості випадків це організації самоуправління, що діють відповідно до національного законодавства.

Розглядаючи регіональний рівень правового регулювання відносин, що складаються в мережі Інтернет, зауважимо, що в межах Європейського Союзу немає єдиного спеціального органу з управління Інтернетом. Але 2004 року створено Європейське агентство з мережевої та інформаційної безпеки (ENISA), що є консультантом і центром передових технологій у сфері мережевої й інформаційної безпеки для країн-членів інститутів Європейського Союзу. У січні 2013 року сформовано Європейський центр боротьби з кіберзлочинністю, завданням якого є припинення діяльності організованих злочинних мереж. На території Європейського Союзу діє Конвенція Ради Європи «Про кіберзлочинність» (2001 р.), Директива «Про приватність і телекомунікації» (2002 р.), Директива щодо мережевої та інформаційної безпеки (2016), метою яких є встановлення загальних стандартів кібербезпеки та покращення співпраці між країнами Європейського Союзу [10].

Щодо правовідносин, які складаються між приватними особами в мережі, цілком погоджуємося з думкою А.М. Новицького щодо необхідності говорити не про дер-

жавне регулювання тих чи інших суспільних відносин в Інтернеті, а саме про межі втручання та глибину моніторингу особистого контенту інформації державними органами [9]. Необхідність балансу між дотриманням конституційних прав і свобод, з одного боку, і забезпеченням державної політики у сфері національної безпеки – з іншого, має стати пріоритетною метою в такій діяльності.

У цьому контексті доречно звернути увагу на тенденцію до посилення захисту даних про особу в країнах Європейського Союзу. У травні 2018 року в Європейському Союзі набув чинності новий Регламент про захист персональних даних (GDPR), який висуває більш жорсткі вимоги до обробників і контролерів персональних даних і встановлює вищі штрафи за допущені порушення.

Науковець Естер Дайсон у книзі «Життя за доби Інтернету» піднімає такі питання: якої внутрішньої регуляції та внутрішніх керівних структур потребує Інтернет; як розподілити його на окремі юрисдикції, адже, як і нашою планетою, ним не можна керувати як єдиною системою.

Найпоширенішою є думка, що розв'язок цих проблем – це вищий щабель керівництва, створення певного центрального світового уряду, що справедливо й сумлінно вирішуватиме всі ці питання спільно з усіма країнами світу й громадянами тих країн, які швидко дійдуть згоди щодо кількох основних принципів. У подальшому такий уряд вирішує питання щодо державного управління, ухвалюючи низку законів і стежачи за їх дотриманням. Такого ніколи не було в реальності, і немає жодних підстав стверджувати, що це вдасться впровадити в Інтернеті. Альтернативне рішення (шляхом найменшого опору) полягало б у тому, що кожен в Інтернеті погодився б визнавати американські закони. Зрештою, Сполучені Штати й досі керують майже половиною інтернетної діяльності світу, підтримують роботу понад половини його серверів.

Естер Дайсон також підкреслює, що це не відбудеться. Завдання, яке слід реалізувати в майбутньому, – відокремити децентралізований американський підхід від їхніх законів і культури. Американський підхід, відображений у Програмі глобальної електронної комерції, запропонованій Білим Домом 1997 р., – це своєрідна «доктрина Клінтона» для Інтернету, суть якої полягає в тому, щоб жодна країна не брала на себе керівних функцій, навіть США.

Отже, замість керувати згори-вниз (або за принципом «наслідуй Америку») варто спробувати знизу-вгору. «Світовий уряд» повинен постати радше як низка багатосторонніх угод між владою різних країн та між приватними організаціями, ніж як уряд центральних органів держави, незважаючи на локалізацію [2, с. 122].

Щоб уникнути неминучого руйнування влади (і навіть влади міжнародних агентств, заснованих іншими державами, що забезпечують їхню діяльність), більшість урядів вимагатиме від своїх громадян діяти лише в межах певних схвалених інтернетних юрисдикцій і під пильним урядовим контролем. Знаменний приклад становлять Китай (найнято компанію «Prodiigi» для керування «приватною» мережею, яка охопила всю країну) і Сінгапур (держава самостійно виконує цю роботу для своїх 3,2 млн. громадян, видаючи суворо контрольовані ліцензії). Очевидно, що існують технічні засоби, які дають змогу зруйнувати ці бар'єри й порушити закон [2, с. 148].

Питання юрисдикції лежать в основі складних проблем, із якими зіткнувся кіберсвіт, і одна з причин такої ситуації полягає в тому, що Інтернет створив новий поділ: між «законними» урядами держав (вони управляють своєю географічною територією й людьми, які там проживають) і між «законними» керівними органами Інтернету (контролюють території мережі за згодою і на прохання тих, ким вони керують). Загалом державний уряд контролює все на окремій території, а інтернетний орган влади – певну сферу діяльності людей, що можуть мешкати де завгодно. Державний уряд контролює своїх громадян, а Інтернетні органи влади –

лише принагідну присутність людей, які можуть визнавати їхню юрисдикцію або відкидати її коли завгодно.

Отже, хто в такому разі має запроваджувати правила діяльності в кіберпросторі? Такими суб'єктами можуть стати спільноти провайдерів Інтернет-послуг. Вони, як «власники прав» у кіберпросторі, володіють матеріальними активами або орендують їх і контролюють фізичний доступ до системи.

Розглянемо детальніше роль провайдерів Інтернету як першої лінії керування Інтернетом. Більшість питань, які виникають в Інтернеті, можна легко розв'язати на рівні провайдерів, які вирішують, що вважати прийнятною поведінкою.

Провайдер Інтернету не належить до жодної спільноти, він не вказує її членам, що їм робити, проте де-факто керує їхньою «зовнішньою поведінкою». Звичайні скарги можуть полягати в тому, що хтось утручається в життя спільноти, надсилаючи небажану пошту або поширюючи образливі повідомлення. Якщо порушник не виправиться, провайдер Інтернету може позбавити його своїх послуг. Якщо провайдер не має змоги вирішити проблему самостійно, постраждала спільнота або ображений індивід (через бездіяльність свого провайдера) може звернутися до спільноти провайдерів Інтернету, вимагаючи вжити дисциплінарних заходів щодо недбалого провайдера. Провайдер Інтернету, що дозволяє своїм клієнтам порушувати авторське право, надсилати образливі повідомлення та чинити інші неподобства, зрештою виявить, що інші провайдери, виявивши джерело образливих повідомлень, заблокували його послуги.

Найтяжчою карою в кіберпросторі, яку застосовують до провайдера, що ігнорує норми порядності, буде відмова інших провайдерів Інтернету спілкуватися з ним – електронний еквівалент бойкоту. Так, провайдер Інтернету здійснюватиме поліційний нагляд за своїми клієнтами, а всі провайдери здійснюватимуть цей нагляд один за одним [2, с. 128].

Мануель Кастельс зазначає, що відповідно до очікувань Інтернет мав бути ідеальним інструментом для розвитку демократії, і він досі ним є. Можна легко отримати доступ до політичної інформації, тому громадяни майже завжди так само добре поінформовані, як і їхні лідери. Усі державні архіви, а також широкий перелік непокласифікованої інформації доступні онлайн. Інтерактивність дозволяє громадянам звертатися за інформацією, висловлювати свою думку, ставити питання своїм представникам. Одночасно з урядом, який спостерігає за народом, народ міг би також спостерігати за урядом, адже це його право, оскільки теоретично народ є господарем у своїй країні. Проте більшість досліджень та доповідей демонструють сумну картину, за винятком скандинавських демократій. Уряд на всіх рівнях використовує Інтернет в основному як електронну дошку оголошень для розміщення певної інформації, без особливих спроб установлення справжньої взаємодії. Тому зараз використання Інтернету радше не підсилює демократію шляхом підтримання знання та заохочення участі громадян, а веде до поглиблення кризи політичної легітимності, виступаючи початковою основою для політичного скандалу. Проблема не в самому Інтернеті, але в державному устрої суспільства, який формує владу держави, у той час як держави виступають проти перетворення їхнього середовища безпеки [4, с. 154–155].

Отже, інформаційна політика природно веде до можливості впровадження військових засобів, а в широкому сенсі до виникнення доктрини нової безпеки, яка відповідає Віку Інтернету. Існує більш принципова трансформація питань міжнародної безпеки: зростання «ноополітики», якщо використовувати термінологію, запропоновану Арквілла та Ронфельдтом. «Ноополітика» стосується політичних питань, які виростають із формування «ноосфери», або глобального інформаційного середовища, що враховує кіберпростір та всі інші інформаційні системи, наприклад,

ЗМІ. Ноополітика може вступати в суперечку з реалполітикою та традиційним підходом із точки зору реалізації влади держави на міжнародній арені через переговори, силу чи потенційне використання сили. Реалполітика не зникає у Вік Інформації. Але вона залишається державоцентристською в епоху, організовану навколо мереж, у тому числі мереж держав. У світі, який характеризується глобальною взаємозалежністю та формується інформацією та комунікацією, здатність впливати на інформаційні потоки та медіа-повідомлення стає важливим інструментом просування вперед політичного порядку денного. Справді, соціальні рухи та неурядові організації стали багатоговорами у впливах на людський розум по всьому світу завдяки проникненню в ноосферу, тобто в систему комунікації та репрезентації, де формуються категорії та будуються моделі поведінки [4, с. 159].

Контроль комунікаційних мереж стає інструментом, за допомогою якого інтереси та цінності перетворюються в керівні норми поведінки людини. Цей рух продовжує суперечливо розвиватися, як і в попередніх історичних контекстах. Інтернет не є ні інструментом свободи, ні зброєю одностороннього домінування. Адже свобода не є даністю. Це постійна боротьба, це здатність перевизначити автономність та запровадити демократію у будь-який соціальний і технологічний контекст. Інтернет пропонує надзвичайний потенціал для вираження громадянських прав і для представлення людських цінностей. Безумовно, він не може замінити соціальні зрушення чи політичні реформи. Проте завдяки відповідному вирівнюванню основи для символічних маніпуляцій і розширенню джерел комунікації, він все ж робить свій внесок у демократизацію. Інтернет дає людям можливість контактувати на політичній арені для донесення своїх надій і сподівань. Ось чому контроль людей за цією політичною ареною є, можливо, найпринциповішим політичним питанням, яке підняв розвиток Інтернету.

Потреба забезпечення та розпізнавання комунікації в мережі для того, щоб заробляти на цьому гроші, а також потреба захисту права інтелектуальної власності в Інтернеті призвели до розробки нових архітектур програмного забезпечення, які дають можливість контролювати комп'ютерну комунікацію. Уряди по всьому світу підтримують ці технології спостереження й охоче приймають їх з метою повернення певної частки влади, яку вони втратили. Але нові технології свободи вступають в опозицію до цих технологій контролю, і громадянське суспільство знову бореться за свободу, а судочинство пропонує певний захист від наочних зловживань принаймні в окремих ситуаціях. Інтернет більше не є вільною зоною, він є територією суперечок, на якій розгортається нова головна війна Інформаційного Віку [4, с. 164, 170].

Висновки. Регулювання відносин у мережі Інтернет має свою специфіку, що зумовлена безмежністю Інтернету як явища. Саме тому неможливо уніфіковано врегулювати відносини в цифровому середовищі загалом. Національне законодавство має свою сферу дії в просторі, який обмежено територією певної держави. У цих межах законодавець у певній державі може прийняти низку нормативно-правових актів, які будуть урегульовувати відносини, що виникають у сфері управління Інтернетом. Однак, слід урахувати віртуальність Інтернет-простору, у якому виникають відносини між різними суб'єктами, поєднання в цьому просторі високих технологій з прагматичними цілями, а також слід зважати на приватність пересічних користувачів та інші особливості функціонування цифрового середовища. Тому особливістю правового регулювання відносин в мережі Інтернет є його наднаціональний, транскордонний характер. Застосування норм національного законодавства в цифровому середовищі може бути ускладнене іноземним елементом. Відтак постають питання юрисдикції, колізій законодавчого регулювання, які виникають між законами різних держав тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Булгаков В.Б. Золотой век бесплатного «Интернета». Компаньон. 1999. № 11 (111) 15 марта – 19 марта. 24 с.
2. Дайсон Естер. Життя за доби Інтернету; пер. з англ.: П. Тарашук. Київ : Альтернативи, 2002. 343 с. С. 122.
3. Ерік Шмідт, Джаред Коен. Новий цифровий світ. Львів : Літопис, 2015. С. 9.
4. Кастельс М. Інтернет-галактика. Міркування щодо Інтернету, бізнесу і суспільства / наук. ред. В.В. Лях ; пер. з англ. Е.Г. Ганиш, А.Б. Волкова. Київ : Ваклер, 2007. 304 с.
5. Доклад рабочей группы по управлению Интернетом. Шато де Босси, 2005. URL: <http://www.isu.org.ua>.
6. Зайцева О.К. Становлення міжнародної політики регулювання Інтернет-середовища. *Вісник національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Політологія. Соціологія. Право: зб. наук. праць. Київ : ІВЦ «Політехніка», 2009. № 4. 193 с.
7. Yoshai Benkler. From Consumers to Users: Shifting the Deeper Structures of Regulation Towards Sustainable Commons and User Access, 52 Fed Comm. L.J. 561, (2000).
8. Гуцу С.Ф. Правове регулювання мережі Інтернет: міжнародний і вітчизняний досвід. URL: http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/27367/1/VSPSP2018-2_114-118.pdf.
9. Новицький А.М. Міжнародний досвід правового регулювання Інтернет. *Юридичний вісник*. Повітряне і космічне право. 2014. № 2. С. 52–58.
10. The Directive on security of network and information systems (NIS Directive). URL: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/network-and-information-security-nisdirective>.

УДК 342.9:351.72.004(477)

ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИFEATURES OF INFORMATION POLICY IN THE ACTIVITIES
OF THE ORGANS OF THE GOVERNMENT FISCAL SERVICE OF UKRAINE

Литвин Н.А.,
доктор юридичних наук, доцент,
старший науковий співробітник,
професор кафедри адміністративного права і процесу та митної безпеки
Університету державної фіскальної служби України

У статті визначено наукові підходи щодо розуміння інформаційної політики в діяльності органів Державної фіскальної служби України (ДФС). Зазначено, що інформаційна політика органів ДФС України направлена насамперед на задоволення інформаційних потреб як самих органів, так і платників податків та зборів. Однак не можна зводити інформаційну політику лише до забезпечення інформаційного обслуговування населення та регулювання інформаційної діяльності органів ДФС України. Інформаційна політика ДФС України як складова частина державного політичного процесу є системою, структура якої обумовлена також необхідністю забезпечення сталого розвитку податкових і митних органів.

Звернуто увагу на те, що ДФС України є унікальним суб'єктом інформаційних правовідносин, що, по-перше, пов'язано з тими функціями, які виконує цей орган державної влади, а по-друге – із видом інформації, яка надходить до фіскальних органів та використовується ними. Унікальність ДФС України як суб'єкта інформаційних правовідносин зумовлює свій, притаманний лише податковим та митним органам, вектор інформаційної діяльності. Спираючись на особливості ДФС України як суб'єкта інформаційних правовідносин, запропоновано під інформаційною діяльністю ДФС України розуміти врегульовану нормами адміністративного, податкового, митного та інформаційного права сукупність дій посадових осіб, спрямованих на реалізацію функцій інформаційного забезпечення всіх суб'єктів податкових та митних правовідносин із метою вирішення завдань у фіскальній сфері.

Запропоновано під інформаційною політикою органів ДФС України розуміти стратегію управління інформаційними потоками суб'єктів реалізації державної інформаційної політики в податковій та митній сферах. Убачається, що інформаційну політику органів ДФС України можна охарактеризувати як систему, яка орієнтована на формування інформаційного простору у сфері оподаткування, що враховує як її специфіку й сукупну ресурсну базу, так і інституційні характеристики, і спрямована на формування її сталого розвитку.

Ключові слова: органи ДФС України, інформація, інформаційна діяльність, інформаційна політика.

In the scientific article are certain scientific approaches in relation to understanding of informative politics in activity of organs of Government fiscal service of Ukraine. It is marked that informative politics of organs of GFS of Ukraine is directed, first of all, on satisfaction of informative necessities as organs so taxpayers and collections. It is however impossible to erect informative politics only to providing of informative maintenance of population and adjusting of informative activity of organs of GFS of Ukraine. Informative politics of GFS of Ukraine as component part of state political process is the system the structure of that is conditioned also by the necessity of providing of steady development of tax and custom organs.

Displace attention on that GFS of Ukraine is the unique subject of informative legal relationships, that, in the first turn, it is related to those functions that is executed by this public authority, and secondly – with the type of information that comes to the fiscal organs and used by them. The unicity of GFS of Ukraine as predetermines the subject of informative legal relationships it, inherent only to the tax and custom organs, vector of informative activity. Leaning on the features of GFS of Ukraine as a subject of informative legal relationships, it is suggested under informative activity of GFS of Ukraine to understand well-regulated the norms of administrative, tax, custom and informative law totality of actions of the public servants sent to realization of functions of the informative providing of all subjects of tax and custom legal relationships with the aim of decision of tasks in the field of fiscal.

It is suggested under informative politics of organs of GFS of Ukraine to understand strategy of management of subjects of realization of public informative policy informative streams in tax and custom spheres. Seen, that informative politics of organs of GFS of Ukraine can be described as a system, that is oriented to forming of informative space in the sphere of taxation, that takes into account both her specific and the combined resource base and institutional descriptions, and sent to forming of her steady development.

Key words: organs of the GFS of Ukraine, information, information activities, information policy.